

BAKURUBASANNI

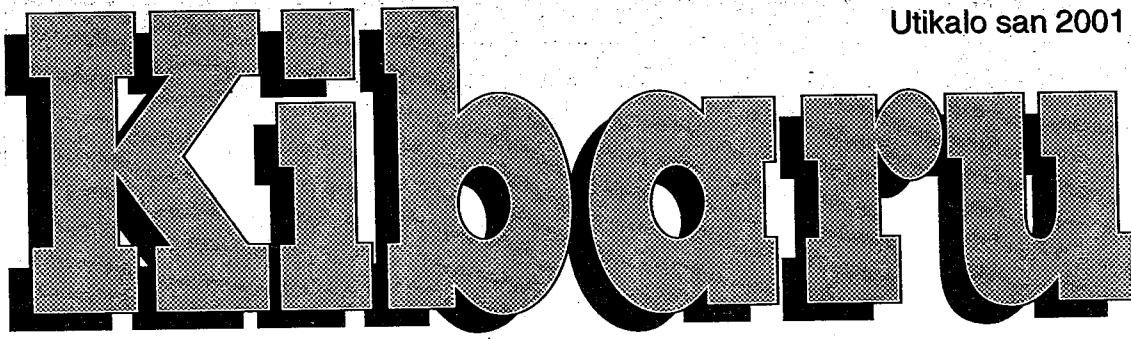
(nimoro 12 songo)

Mali kono = Dorome 300

Afiriki kono = Dorome 600

Jamana were = Dorome 1000

Utikalo san 2001

Kunnafonisében bota kalo o kalo. BP: 24 Telefoni : 21-21-04. Bozola Bamako-Mali. San 29nan boko 355nan A songo : dorome 15

Ofisi be se k'a jeniyoro fin dunkafa sabatili la Afiriki kono

San 2001, fewureyekalo damine na, kunnafonidila minnu ka jekulu nesinnen don togodaw yiriwali n'u lakanani n'u lafasali walew ma, o mogow ye tile duuru taama ke, Segu maloseneyoroba duguw ni nogon ce, minnu be Ofisi - di - Nizeri ka mara kono.

Kuma nogonya temena Ofisi kuntigiba Yusufu KEYITA ni kunnafonidila keréenkérénne ninnu ni nogon ce, Mali jijineba in wale caman kan, an ben'a laje ka doonin fo aw ye minnu kan. Kunnafonidilaw y'a jate ko kabini san 1930 fo ka na se bi ma, feere caman bolodara maloseneyiriwali kama Ofisi mara kono. U'kuy'a kolosiko dugukolo ni jiko dese te Ofisi kono, nka warintanya de ye Ofisi gelyea kologirinmayoro ye. O yoro la, u ka nininkali folobora fen min kan, oyen'o y'a soro malosenbe se k'a jona yere kunkow beejenaboli ye?

Ofisi kuntigiba Yusufu KEYITA ko siga si te maloko yiriwali la Ofisi kono. A ka foli la a san 10 file nin ye malofarama sorota hake be ka lawere cogo min na, a be ka lawere ten. A ko san 1987 ni 1988 waatila, malofarama toni 2,3 de tun be soro taari kelen na; nka san 1999 ni 2000 kono toni 5,8 soro taari kelen dugukolo senen kan.

Yusufu KEYITA y'a jira komalofarama soro labugunni ani malosenenaw ka nafolo bugunnen soro be se sababu bora Ofisi baara caman laku rayali de la, i n'a fo badingew konoboli ni forokurabo, ka fara baara feere kuraw kan ani maloturulicogow ni damannogow ni tolinoogow numanw

Ofisi kuntigiba Yusufu KEYITA

donni malo koro, ka teme malosi numanw danni sira fe anisannifeere labilali fo ka na se malosenenaw yere sendonni ma u ka baaraw beejenaboli la.

A y'a jira ko malofarama sorota san kono, o yelenna fo ka se toni 320.000 nogonna ma san 1999-2000. O be benjamana yere ka malo sorota hake tilance ma. Nka halibi Yusufu KEYITA k'u mago be fangaso ka deme na sanko baara kologirin kuraw ni baarakeminewladonninafolokosira kan.

Kunnafonidilaw ye Ofisi nemogoba ninika tuguni ka ciyakeda joyoroko la senefen suguya caman seneni na, i n'a fo jaba ni nbene ni foronto ani u baaraknegonw degeli senefenw bayelemali la.

Yusufu KEYITA ye kunnafonidilaw jaabi ko senefen suguya caman be se

ka waleya Ofisi kono, minnu be se ka ke magonefen werew ye, ka nafolo lase a kebagaw ma, n'u bayelemali ye.

Okadara kono baara minnu bolodalen don, o ye do farali ye cikedugukolo kenew kan, walasa senekelaw ka se ka nakobo ke wali ka dugukolo daw seneko fila ke san kono, minnu be se ka wari caman lase u ma u ka musakaw jenaboli la. A ko min ye nakoko ye, keréenkérénnya la, o kenew be laben musow de kama ani kamalenniw, walasa damakeje ka se ka basigi cikelaw bee ni nogon ce. Dugukolo taari 100 nogonna dir'olu ma k'a ban o baara kofolenw kama san 1998 ni 2000 ce. O kera sababu ye jaba ni layinitamatihake sorolen ka se toni 88.000 nogonna ma san 1998-2000, min nafolo sorolen kasabi taar'a jo sefawari miliyari 20 na.

Joyoroba be musow bolofen misenniw seneni n'u yiriwali la. Misali la, dugukolo taari 3804 minnu labennen don nakosenne kama, musow ta y'o la taari 2472 ye. Yusufu KEYITA ko sinsinni bena ke fen damadaw kan, n'olu ye dugukolo senetaw dili ye musow ma ani ka joyorod'u ma cikeko la ka fara nogow ni kefenw laseli ni senefenw sannifeere kan fo ka na se juru ni cikedugukolo soroli ma.

Ofisi kuntigi ko musow kalanna nakosenne baara dakunw bee la fo ka na se nakofenw maracogo numan n'u bayelemali ma. U degera tilela dibi labaarali la ani nakofenw mara sow joli.

Kunnafonidilaw ka nininkali bora fen

were kan, mlin nafa ka bon kosebe. U ye Yusufu KEYITA nininka a ka bëe lajelen bë kunpan na, n'o y'a soro malo seneni siye fila san kono, n'o bëna ke sababuye ka dunkafa sababti jamana kono.

Ofisi kuntigiba k'u b'u yere la, bawo u sera ka ji koron a ne bëe lajelen ma, k'a k'u sago ye. Ode koso san 2000-2001 tilema waati, Ofisi ye malosene ni senefen werew feerew bawo boloda, ka fara dugukolo taari 3750 labenni kan nakofenw seneni kama, i n'a fo : jaba ni tamati ni layi ni foronto ni gan n'u nogonna...

Yusufu KEYITA ko n'an y'a laje ji nemajolen na, an b'a ye ko malo seneni siye fila san kono, o'be se ka ke sababuye ka dunkafa sabatilinogoya; nka tilemafe malosene geleyaw ye konow ka tijeniw ni dugukolo ka kogkonijijinniye anibaarakemin ni yoro ladonni. Ofisi nemogoba y'a jira taalen nefe ko n'an ye malosene sanga koorisene ni kaba ta ma, an b'a ye ko malosene basigilen don, bawo alesirilente sanjikola. Ode bejyotoba d'a ma dunkafa basigili n'a jidili la. A nininkalen ko naniya ni haju ni haminankoba jumen be Ofisi la an n'an kerefe jamanaw ka dorogonogonna waati in na, Yusufu KEYITA k'o te se ka ke doweré ye ni an ka mara jamanaw bëe laboli te malo numanko la, songo nénama be se ka soro min na. Jatemine y'a jira k'an kerefe jamanaw magone malo hake yetoni 1.600.000 nogonna ye. A ko ni Ala sonna, n'an ka feere tigelen kuraw bëe sera ka b'u sira fe, Ofisi be se k'a jo n'o hake dantigelen ye.

A jirala ON némogoba fe tuguni ko Ofisi jigi dalen don fangaso ka deme kan, a ka yiriwalifeerésira kura bolenw hukumu kono, sanko togodaw la, dugukolo taari 30.000 labennibëfeere minnu na ka ji lase olu kan ni Ofisi mara ta y'o la taari 17.000 ye. Yusufu KEYITA ko nafolo kasabi min be don cike baara kologirinw dafé Ofisi kono, k'o hake te bëre ye, n'an y'a sanga marajama tawta ma, bawojib'anw fe samiyé waati, wa dan te

cikedugukolo duman te banfén ye Mali kono.

Sefawari jaasili kera sababu ye ka maloko don da la Mali kono.

Geleyaw koni ye ji sorota dögoyali ye tilema waati anijuru kuntaalajan soroji jilalon kama seneké yorow la.

A jirala k'an baarakemogonw n'an demebagaw i n'a fo dije waribonba «BM» be k'an deme do farali la cikedugukolo hake kan. San 1996, sifileli do kera o kadara kono Bewani ka taari 475 laben ni cikelaw yere sendonni y'o baaraw la, n'o ye forow dira minnu ma ni dije waribonba «BM» ka nafoloko deme ye. O sifileli taara Olandikaw jiminsira fe, folufana y'a naniya siri ka cikedugukolo kuraw laben o cogo la.

Nka on'a taa bëe, Yusufu KEYITA ko fangaso n'an demebagaw bëe dalen don a la ko cikedugukolo labenni tena se ka teliya fo kenyereyew k'u jeniyorofina baaraw la n'u ka nafolow ye. Ofisi b'o bolo de kan sisan. U ye wele bila kenyereyew ma, minnu b'a fe ka n'u ka manankun dow don malosene dafé Ofisi mara kono. ON kuntigiba k'an be yoro min na, an ye baarakemogon dow ka danaya soro k'a ban Ofisi lakurayali n'a lawereli baaraw la.

Kodiwarika dow b'a fe k'u wasa don taari 30.000 labenni na. Min ye Burukina Faso goferenaman ye, olu b'a fe k'u nesintaari 2.800 seneni ma Naro mara la. Kunnafonidilaw ka nininkali were bolila fen min kan, o ye k'a dën, n'o y'a soro Ofisi be se ka dunkafa sabati waati kuntaalajan kono Mali ni Afiriki tilebinyanfan na.

ON kuntigi y'u ladonniya ko Ofisi - di - Nizeride ye Afiriki tilebinyanfan mara folo ye, ji lasera yoro min na badingew sababu la malosene kama, wa a be mara belebelew fe. A labenni daminenan san 1930 bajoliba jojan fe; nka a tun dabora koorisene de kama, walasa k'o koirimugu ci Faransi bagidilan iziniw na ani k'a ke Afiriki tilebinyanfan malo jiginéba ye ka fara baara ni hadamadenya wale feere kura dow sifileli kan.

O baaraw kolo tun ka girin kojugu, bawo taari miliyon kelen nogonna de tun ka kan ka laben san 50 kono. Faransikaw y'u seko damajira ke k'a baarakeminenwbëe sigi, uhaminank tiimeli konuman na.

San 1980 waatiw la, Mali goferenaman nana kiimeli do ke k'a ye ko baarada in ma se k'a kuntiennaw soro hali doonin, a sigikun tun yeminnuyereye; dugukolo seneta hake min labenna, o jiginna taari 50.000 jukoro; koorisene ma sira soro fo ka na s'a dabilali yere ma san 1970; yoro minnu labenna i n'a fo badingew n'u labaariali minenw bëe tijena ladonbaliya sababu la; cikelaw yere ka soro ni hadamadenya walew bëe noonia. Goferenaman nan'a laje o la, ko hali ni fen ma se ka fara korelen kan, an k'an jija fen minnu b'an bolo koro an k'olu lakuraya, k'u ladon konuman, walasa ka dönsen kura don malosene koro, ka ni kura don a la an ka dunkafa jidili kama ni malo sorota hake lawereli ye.

O naniya kura talen sira kan fen caman kera soro n'a sariyakow dantigeli la san 1984, min ye yamaruya di malosenenaw ma u ka tonw dilan soro yiriwali kadara kono, ka do fara u ka malofarama feereta songo kan san 1986. Goferenaman yere yeyelema don Ofisi baarakcogo koro la, k'a sen bo sannifeere la san 1988 ni 1994 ce, ani ka bënkansében dolaben fangaso ni Ofisi ni cikelaw ni nogon ce. O la, san 1994, sefawari jaaslinana ke sababuye ka malosene yiriwa, k'a jidi, k'a don da la ni songo numan dali y'a kan cikelaw bolo.

Yusufu KEYITA ko nin yelelaw bëe b'a se matiya ko Ofisi be se ka dunkafa sabati waati kuntaalajan kono Mali ni Afiriki tilebinyanfan na. A dan ye ji ka koron k'a don dugukolo dumanw seneni dafé, baara kologirinw sababu la, minnu ye si ni si ye.

Kunnafonidilaw da sera sigida lakanani ma ani cikelaw joyoroye min ye o baaraw la.

Yusufu KEYITA ko sigida ni kungoda lakanani waati kuntaalajan kono, k'o

joyoro ka bon mogow ka kene ya n'u ka dinelatige noggiali walew la. A ko min ye Ofisi mara lakanani ye, o sira be teme ji ni dugukolo labaariali n'u lamarali konuman fe.

Jiriw be turu Ofisi yorow la ni cikelaw ka demeye. Dugukolo diya fana sirilen don tolinogo numan soroli la u fe, bawo o be caman bo u ka tubabungoko la min musaka ka ca. Ofisi be fennennamafagalaw don forow la ni hakili ye, walasa dugukolo kana tije. U y'o feerew boloda kabini san 1999. Kunnafonidilaw y'a jira Ofisi kuntigiba la k'ye Ofisi dayelen dunan kenyereyew ye, nka a ka d'u ye u k'a don feerew minnu tigera olu sigili kadara kono Ofisi la.

Yusufu KEYITA k'o, konew be ka laje ji jenajolen na, walasa a ko ka ke danaya ni jelenya sira kan. A ko Ofisi ni dijne waribonba «BM» ye nafolo do labila dunaw sigili jatemine kama Ofisi dugukolo kan, Kumuna mara kono. U ye geleya minnu y'a ko la, feere dow sirila olu latemeni sira kan k'a ban. O feerew ye suguya saba ye :

1 - Dugukolo labennenw be_di mogo minnu ma n'u ma nafolo wali fen were bo. O tigilamogow b'u kan di ka baara kelenw juru sara. N'u tilala tuma min na, baaraw be sruw sarali la, dugukolo tigiya be kalifa u la.

2 - Mogo minnu be dugukolo seneta baara misenniw musakaw ta u yere ye.

3 - Mogo minnu be dugukolo labenni baaraw be musakaw ta.

Okulu laban fila ninnu be ka sariyaw ye kelen ye. Olu tigilamogow ka labenni baaraw be mana ke k'a ban uyere ka nafolola, forotigiya be kalifa u la. Nka ni jamana mago jora u ka dugukolo la jama ka nafa koson, o be bosu u la. O sariya be boli dunan kenyereyew be kan. O baara sifileli mindaminena Kumuna, okiimelibena ke san 2005. N'a jena, a wale be forobaya, ka jense.

Togodaw yiriwali ni sigidaw lakanani kunnafonidilaw y'u ka masala laban ni min ye, o ye ka Ofisi di Nizeri

kuntigiba Yusufu KEYITA ninika wele min b'a fe ka nesin Ofisi baarakeloggow be lajelen ma, malidenw fara dunaw kan.

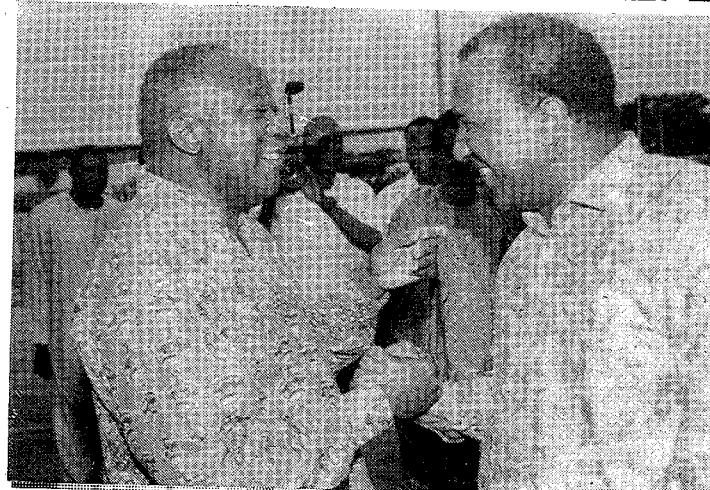
Yusufu KEYITA y'a jira ko malose ne fara senefen werew kan, ji be lase minnu ma, o kene te ban Ofisi mara kono. A ko an be don min na, i ko bi, Ofisi cikelaw ka malo ni nakofenw ni baganw be se ka «UEMOA» suguw be labo, n'o ye jamana minnu jelen don sefawari la, olu ka jekulu ye. U yere y'a damine, bawo kabini sannifeere labilala, nin fen kofolen

ninnu be taa feere an kerefe jamanaw kono malidenw fe, nka a kecogo de man ni, bawo feere jenjow ma tige a labenni na folo.

Seko min be Ofisi ye bi Yusufu KEYITA ka foli la, a be se k'a'disi gosi k'a nesin a baarakeloggow be ma Mali kono an'a kukan, k'u be se ka na u ka nafolo labaara Ofisi kono, wa n'u ma tonni ni here min sor a la, u ten'o bome sor a la.

**Togodaw yiriwali ni kungodaw
lakanani kunnafonidilaw
ni Bassiki TURE**

Kodiwari Peresidan LORAN GIBAGIBO KA TAAMA MALI LA

Loran Gibagibo kubenna Alifa Umaru Konare fe

Kodiwari jamanakuntigi Loran Gibagibo yetaama nafama doke Mali la arabadon, san 2001 utikalo tile 22. Kodiwari peresidan ni maaba caman nana noggone, i n'a fo minisiri Abu Daramani Sangare, min be Kodiwari ni jamana tow ce konew jenabo ani minisiri Emili Boga Dudu min ye jamana kono kow minisiri ye ani farikolonejare minisiri, Biro Gerebe Zenewiyewu, ani muso, denbaya ni denw ka minisiri Lagu Hanriyeti. Loran Gibagibo kubenna peresidan Alifa Umaru Konare fe. Ale ni Kelekuluw nisordasi koro wka minisiri Sumeyili Bubeyi Mayiga tun be noggone, mintun be ka Malijamana ni jamana tow ce konew ni kukan malidenw ka minisiri joyoro fa.

Alifa Umaru Konare ye Loran Gibagibo bisimila kuluba ni sagajigi saba, saalen belebeleduuru, kogobore saba ani woro paue kelen ye.

Jamanakuntigi fila sorola ka noggone ye kerefe; o waati kelen na Kodiwari ni Mali minisiri faha ye noggonye do laben. Kuma min fora peresidan fila ka noggonye senfe, o ma men mogosife; nka, a be se ka fo k'u da sera jamana fila ka ben sabatili kumaw ma ani farafinna tonbaw «CEDEAO» ni UEMOA» ka netaa koro fow. Peresidan Loran seginto y'a jira kubenna peresidan Alifa Umaru Konare fe. Ale ni Kelekuluw nisordasi koro wka minisiri Sumeyili Bubeyi Mayiga tun be noggone, mintun be ka Malijamana ni jamana tow ce konew ni kukan malidenw ka minisiri joyoro fa.

A jirala k'a te meen tugun peresidan fila bena noggone ye jamana fila ce konew be lajelen kan. Min ye politikko taabolo ye Kodiwari kono, Loran Gibagibo y'a jira kubenna peresidan Alifa Umaru Konare fe. Peresidan fila ben'u tege di noggone ma, ka baara ke walasa ben ni kelenya be se ka sabati farafinna kono.

Alayi Lamu ni Badama Dukure

Sariyakow minisiri ka Kayi taama

Demokarasi basigili te taa sariyaso sabatili ko. Nka geleya caman be sariya sabatili la jamana kono. Wari min bilalen don sariyako bolo kan, kemesarada la o te teme 0,7 kan. Jamanaden miliyon 10 ka kan k'u wasa don kiiritigela 275 la; ob'a jira ko kiiritigela kelen be ben mogo 32.000 ma, ka soro jamana tow la dije kono, kiiritigela kelen ka kan ka ben mogo 7000 ma. O kofe sariyako sebenjenababagaw n'olu ye «gerefiyew» ye, olu be ben 205 ma; kiiritigeyorow fana korola; ciyakeminew fana deselen don. Nin bee b'a jira ko geleyaw be sariyako sabatili la jamana kono.

Nin bee koso nemogow ye baarabolo do sigi sen kan walasa ka jamana sariyako don da la, ka hadamadenw ka hake tanga. Baara min bolodalen don sariyakokama santan hake kono, o musakaw be ben sefawari miliyari 91 ma. Sefawati miliyari 21 kerenernen don wale dow kama; goferenaman ye sefawari miliyari 5 d'o wari la ka ban. Kemesarada la, san o san, goferenaman ka kank 10 nogonna sara wari hake kofolen na. Baara bolodalen in ka kan ka sariya tigilamogow kalan, ka kiiritigeyorow laben, ka jekaf sababti sariyatiglaw ni jamanaden tow ce.

Jekaf hukumu kono sariyakow minisiri Abudulayi Ogotsnbeli Pojugu ye taama do ke kayi, min nogonna ka kan ka ke jamaa marayor kelen kelen bee la, ka fara Bamako mara kan.

Kayi mara nemogow nena, minisiri y'a jira ko sariyako bayelemali baaraw daminen, sabus an 2001 Zuwenkalo la sariyaseben dow labenna. Jamana nemogo bena yamaruya di sebenw ladonni kan sariyako sabatili la, n'o kera baaraw be damine san 2002 zanwiyekalo la. O bena ke sababu ye ka hadamadenw ka hakko sabati kosebe. Seben werew ka kan ka b'o kofe ka sariya taabolow laben kojuman, ka kiiritiglaw ka baarako nenab. Minisiri y'a jira ko wale in te se ka sira soro fo sariya tigilamogow k'a faaamu kosebe. Ay'a

jira ko dow ka ko ketaw be k'a togo, sabu sariya ka kunnawolo t'o la. Kayi mara kono, sanga ni waati bee sariyatiglaw be baara la k'a sababu ke binkanniw caya ye mara kono, ani dancew la, ani duguw ni nogon ce. O mankan, ninnu caman te taa jolibon ko. Nogonye in senfe da sera sariya taabolo kuraw ma, ani mogow be geleya minnu soro sariya tigewatiw la, u ka sigidaw la.

Minisiri y'a jira ko geleya be kiiritigela kelenko la; ko yelema bena don o ko la doonin doonin fo ka taa kiiritigela kelenko dabila pewu. O siratige la, baara bolodalen in hukumu kono, san o san kiiritigela 30 ka kan ka ta baara la, ka laban ka minenkow nenab, ka kiiritigeyorow laben. O kofe feere dow fana bena siri ka kiiritiglaw geres mogow la; o siratige la sariyaso kuraw bena sigi sen kan, minnu te sara. So 40 bena sigi sen

kan k'a ko sifile ni Faransi ka deme ye. Mogow be nininkali ke sariyaso kuraw la sariyako kan, ani ka mogo sugandi min b'u kunkow nenab.

Kuma kera kosebe sariya taabolow kan jamana kono nogonye in senfe. Minisiri ye tige fo bee ye kelen-kelen. A ko kiiritiglaw kana nogon ko dogo, sanko minnu be kiiritigecogo juguya. Ay'a jira mogow la fana komogosi man kan ka wari di kiiritigela ma k'a k'i deme.

Minisiri kumana kosebe sebenw labencogo numan kan. A ko nemogow k'a ke cogo bee la, walasa baaraw ni sababa ka ben. A jirala ko sariyakow nemogoba ka kan ka taama do k'o hukumu kono. Abudulayi Pojugu y'a ka taama kunc ni kiiritigeyorow lajeli ye; sanko ciyakeda minnu ni sariyatiglaw be baara ke nogonfe, i n'a fo polisi ni sandaramaw. Geleya minnu be yen, olu ye sow koroli ni minentanya ye.

A. Lamu ni Badama Dukure

Sariyakow minisiri ka Moti ani Sikaso taama

Minisiri Abudulayi Pojugu selen Sikaso ni Moti sariya tigilamogow ka nogonnajere hukumt kono, a y'a jira ko jamana sariyako bayelemali ni sababa ka kan ka ben; k'o te se ka ke fo sariyatigiw ni kiiritigebagaw bee k'u jeniyoro fin a ko la. Moti nogonnajere senfe minisiri y'a don ko mogow sebe donnen don sariya taabolow bayelemali ma kosebe. Moti mara nemogo y'a jira ko sariyakow siratige la, geleya minnu b'u kan, olu ye kiiritiglaw ntanya ye, ani kiiritigeyorow tipehi, ani bolifentanya: Minisiri y'a jira ko Ala ni baara bolodalen sababu san 10 nataw kono na, nin geleyaw bee be ban pewu. Sariyasoba do be yen Moti korenfela mogow fana ka kiiri be tige yoro min na, ani forobabaara sariyaso ani baara sariyaso, ka fara jagokelaw ka sariyaso kan. Geleyaw be nin sariyaso kelen kelen bee kan. Da sera kiiritige lasumayali fana ma, min sababu ye geleya kofolenye. O kama minisiri selen Moti kasobonba la, kuma min for'a ye, o ye kiiritige lateliyal ye. Moti mara kono, kiiri dow tigera, nka,

u konew ma se ka nenab halibi. Minisiri y'a nini kiiritiglaw fe, k'u ka mogow lafaamuya o walew la.

Moti temenen kofe minisiri n'a nofe jama sea Sikaso ka cikan kelen in lase sariya taabolow bayelemali kunkan. Sikaso mara nemogo y'a jira ko geleya minnu b'olu kan, olu be tali ke dugukoloko kelerla, ani dugutigiko mankanw, ani dorogufere ni denmisenninw feereti ani musow lamurutili ka b'u cew kurn.

Nka fse kelen min be Sikaso mara kono o te yoro were la, o ye mogow ne donni ye sariyatigilamogow la. Sikasokaw te sariyatiglaw bonye. O siratige la kiiritiglaw ye geleyaw soro Sikaso, Buguni, Kajolo, ani Kolonjeba yoro la. Sikasokaw fana da sera sariya tigeli lasumayali ma. Minisiri n'a nofe mogow y'a jira ko yelema benake sababu ye ka geleyaw nogoya. Sariyaseben kuraw b'a jira ko bee ka kan sariya bolo; wa ni mogomin ka kiiri ma tige, a man kan ka fo k'o no be ko la. O kofe kabini kow damine waati, bee yamarualen don ka lafasabaga ta min ka d'i ye.

A. Lamu ni Badama Dukure

Hijdenw ka so biriki fōlo dara

2 0 0 2
desanburukalotile
31 ye. Walasa kow
ni sababa bē seka
ben baaraw
latemnen don
ciyakēdaba fila
ma; siniwaw ka
ciyakēdaba «COVEC» ani
farafinna
ciyakēdaba «CACOCO». Fōlo
nēsinnen don

warisarayorō ni sisow labenni ma;
filanan ka kan ka dumunikeyōrō ni
gabaw fō. Jamana kuntigi ka fo la,
ciyakēdaba fila ninnu y'a jira k'u bēna
so ninnu gogorow di san 2002
desanburukalo tile 31.

O waati fana ka kan ka ben sunkalo
ma; o waati kelen na hijidenw ka so
wēre biriki fōlo ka kan ka da, min ka
bon ni fōlo ye.

O bē jo pankurunjiginkēne dafela la.

Goferenaman ye yamaruya di ko ka
kene in dijamana nēmōgo ma; a bonya
bē se taari 5 ma. Peresidan ka fo la,
n'Ala sonna hijidenw ka soba yēre de
bē jo yen.

Silamēw ka demelitōn wēre
ye jamana nēmōgo sebekōrō fo wale in na ka
nēsin silamēw ma, ka laban k'u ka
nisondiya jira hijidenw ka so in joli la.
Mali silametōn nēmōgōba Isiyaka
Tarawele y'a jira ko nin ye jamana
silamēw ka hēre belebele ye.

Isiyaka Tarawele y'a jira ko bēe
nisondiyalen don k'a sababu kē kuma
fōlen ma tēmēkalofila kan a waleyara.

A ko jamana nēmōgōw yeli
silamatōnba «AMIP» ka nōgōnnajēre
2 nan kene kan, ani silametōnba ka
minisiriw ka nōgōnkunben Bamako
yan minnu nēsinnen don u ka
jamanawnijamanaw wēre wēre kōne
nēnaboli ma, k'o bēe b'a jira ko
peresidan Alifa Umaru KONARE sēbe
donnen don Mali silamēw demeli ma.

Solomani Bobo Tunkara
Badama Dukure

Mangoroko jēsenni Mali kōnō

Mangoro bora Azijamana
tilebinyanfan fē. Mangoro suguya
baa kelen bē sōro dijē kōnō; nka fōlo
min donna Mali kōnō, o bora
Antiyijamana kan. Kereciyen dijē
mōgō minnu bora Dakaru, olu y'a
turu Kita san 1890. Sōrodasiw ye
yōrō d'u ma a kama. Mangoroforoko
daminenā ten, ka sōro ka se Kati, ani
Mali tilebinyanfan tōw la.

San 1962 nansaraw ka jirikow
baarada «FAC» y'a ka yōrō dayēlēn
Bamako; o y'a sōro mangoro suguya
5 bē sōro sugu la : Nunkurunin,
nunjannin, fumannin, misika ani
Amelin'oye kolodōgōmannin ye (ale
tungerefelendon). Ko gelenmanyōrō
tun ye fēn min ye, mangoro ninnu
bēe lajelent tun bē mōwaāti kelen na,
n'o ye mēkalo ye. Mangoro tun bē
caya o waati la ka laban ka tunun
waati tōw la. Okoson, suguya wērew
ninina, ka gerefeliw kē, walasa ka

mangoro suguyaw caya jamana
kōnō. Mangoro labaara ciyakēda do
bē jamana ka nēnēfēnljninikeyōrō
la «IER», min tōgō ye ko «URG».
Taari 7 bōciyakēda in bolo, mangoro
suguya kēmē bē sōro min kōnō.

An bē don min na i ko bi «URG» ka
mangoro suguya 10 bē yen, minnu
bē mō ka ben ni fewuruyekalo ni
marisikalo ani ɔkutoburukalo waatiw
ye, i n'a fo : Iriwēn, zili (telimanw ni
sumamanw) Walansiya, Sinnifi,
Kenti, Dikison, Sepiringi ani Fiyelidi
(olu man teli u man suman) ka fara
Keti ni Palimeri (sumanmanw) kan.
Filoridi, Amerikenjamana kan), i n'a
fo Ameli ni Zuli Mali (olu man teli, u
man suman). Olu bē bō Antiyijamana
gunw). Walasa ka mangoro caya
jamana kōnō, «URG» bē
mangorosiyen kelen feere dōrōmē
kēmē ni biduuru.

Badama Dukure

Faantanya kéléli

Bi, ne tēna n hakilina di faantanya kéléli kan. Ni faantanya bē kélé an fē yan Mali la, sēnekēlaw fōlō de ta ka kan ka kélé. N'i y'a laje, sēnekēlaw de faantanw ka ca an fē yan ka tēmē baara tōw bēe kebaaw kan. Kun caman bē se ka sōro o la, an da te se ka se minnu bēe ma. A kun dō ye ja ye, dō ye nēdōnbaliya ye, sēne nēdōnbaliya, dō ye kalanbaliya ye, dō ye sēne demēbaantanya ye. O bēe kōson, sēne nafa ka dōgo sēnekēlaw ni sēnekēbaliw bēe bolo. A file, sēnekēbaliw si yērē te nēbō sēnekēlaw fē. Jōn yērē be nēbō sēnekēlaw fē an fēyan? Mōgōsi, k'a sōro, sēne te mōgo faga, maloyalakotē a ye, wa nīgintōko fana te. Nka n'an bēe ma an jija, ka nōgōn dēmē, ka sēnekēlaw dēmē, ka sēne don da la, ka sēnekēlaw don da la, a bē jini ka kē o ye bi dē!

O tuma n'u bē faantanya kélé, ni sēnekēlaw fōlōta ma kélé o bē komi ka «su don ka sen to kēne ma». O ye baara dō ye sa, nka baara juman te, Ala maa an kisira o ma 80 tuma, u ka sēnekēlaw sēbekōrō dēmē, o dōrōn de bē se ka faantanya nagasili teliya an fē yan. N'o ma kē, an bē mēen tan dē! N'u ko u bē sēnefenw san da la sisān, u kana tila ka o bō a ma i ko u ye kōorisongōko kē cogo min na san dō la.

Cékōrōba Ba Gasitō Tarawele
ka bō Basabugu

Sēmudete ma garanti

Sēmudete ni gofērenamanyē kōri kē 40 ye; o kēra Kodumanba ye! N'b'a jini sēnekēlaw fē, u ka sēmudeteko kē kasabakorōkanu ye; bēe ka don n'o sen kelen ye; ni gēlēya bōr'a kōnō, sen kelen min ma don, i n'o k'i fanga ye ka kōsēgin kē joona; bawo sēmudete ma garanti.

San o san tōn kurako walima sariya kura dō b'a kōnō, min bē sēnekēlaw kōnōgan. A ko damine waati, a kuma cayara. Tuma min na faamu b'a fē ka sōro mōgōw fē, tōn kura wēre nana wulik'ijo, ko «AV», ko cikela mōgō 10

de bē se ka k'o mōgōw ye. Kabin'ō kēra sīga donna mōgōw ni nōgōn ce. O kōfē peseliko fana nana mōgōw carin ka bo nōgōn bolo. O ye gēlēyaba ye. Daba jurudontaw fana nana laban awansekō la. Sēnekēlaw ka lafiyada jumen bē ninnu na.

Lansiné Kulubali
Mōcō-mōcō.

Mali samatasēgēw

Burama Sidibe

Kēne fana don. Jamanaw kalalijōgōnna kēne te wa? Mali kunkōrōtali kēne don fana. N'aw mōnēna ka Maliba in kunnawolo, aw de tōgō bē to taarikuw kōnō, i n'a fō :

- Pele y'a tōgō to cogo min na.
- Mohmeddi Ali y'a tōgō lafasa cogo min na
- Sunjata Keyita ni Kankun Musa tōgō ye baw ni kuluw cēci cogo min.
- A' y'a dōn ko tōgō te karabafēn ye, jinifēn don. A' ye tōgō jini kōrōn na, k'a jini tilebin, ka jini kejēka, k'a jini Worodugu.

Mali Samatasēgēw, an b'aw kōbi. A' y'a jir'an na, k'a jira dīnē na ko aw te sēgē gansan ye; ko sēgēdennin t'aw ye. Aw ye sēgē ye min bē se, ka Sama ta, ka Waraba yalon, ka Sokēn'a masiriw furan...

Mali samatasēgēw, an b'aw kōbi, wa an b'aw ko sini. Malidenw, cē ani muso, denmisēn ni mōgōkōrōba. An ka wuli ka samatasēgēw dēmē.

Nin mun ye?

Ni nafolo ye, ni tēgērē ye, ni lafasalikanwye. Ni Ala sōnna farafinna san 2002 nēgēba te bō Mali dafē. Ala k'aw dēmē an ka samatasēgēw.

Burama Sidibe
ka bō Sirakorōla CAR la Kulukōrō.

Nininkali

Kabini lawale la, fō ka se bi ma, Mali dōnen don ni sinankunya tulonkēw ye. Hali ni mōgōw bilala nōgōn na sigida la, sinankunw b'o kuma fō k'a ban pewu. Ni sinankunya ma se ka fēn min ban, mōgō t'o bancogo dōn, Mali kōnō.

O kadara kōnō, an bē kibaru nēmōgōyaso nininka kerēkerēnnēnya la, yala ni mōgōmin y'i sinankunkē, walima i sinankunmuso ka maana dō sēben ka ci «Kibaru» ma, o te kē baasi ye wa?

Konba Jara ni Koninba Kōrō Kulubali Sananko Falaje Kati

Jaabi :

Kibaru nēmōgōyaso bē Konba Jara ni Koninba Kōrō Kulubali ladōnniya ko sinankun ka maana bōli te baasi ye Kibaru kōnō, sabu sinankunya ye Mali jamana diyalan dō yen.

Nka min bē se ka kē baasi ye, o ye ka sinankunya birifini ta ka mōgō dō mankutu tīnē a ka sigida la. N'o te sinankunyatulon bē faamu.

Togodalamōgōw te fosi faamu jamana nafoloko la

An ka jamana kōnō bi, n'i ye arajo lamēn, sanga ni waati bēe la, a bē fō kojamanawye miliyōn camanjurudon Mali la; hali miliyarikow bēe b'a la. Nka dugu misenninw te dēmē ninnu ye.

N'o te dēmē dondaw bē togodaw la. Ni samiyē sera kōw bē togoda dōw ni dugubaw cē, pōn te minnu kan. Sira fana te dugu dōw ni nōgōn cē, ni jamana sera k'o nafolo dō don a baaraw dafē, a bē togoda caman bō kelennasigi la, k'u ka yiriwali sabati.

Wena Kulubali
Balikukalankaramōgo
Jekuma-Nōsōnbugu

Dutigiw b'u ka duw tine

Ne kelen don ka ko dō kōlōsi gatigiw fe, o man ni. Ni den fila walima den saba yera min fe, ni kelen taara tunga fe, n'o nana ni wari ye, ka se waa tan ma, min yesamiye k'ukerefe, ut'o jate tugun. A be k'in'a f'oma mago fosi ne du kono.

Waritigi be kodiya u ye. Min tora du kono ka sow laben, ka dugu foroba baaraw ke, o te jate. Min tor'u keresfe ka dugutaa kunkow nenabo o te jate; wa nitungafetaala nana nifen min ye, min tora so, o bolo te se ka s'oma. U b'a fo k'a taar'a ta nin'i nena. N'o kera do in fana be taa tunga fe. Du caman be tine ni cogo in na tan.

**Wena Kulubali Balikukalan
karamogo Jekuma Wolo**

Bagansone cayara

Ne ye wale dō kōlōsi an ka yorow la, ni fu ma siri o dan na, a te ben; o ye bagansone ye.

N'i y'a laje, sanosan, bagangendew be kalo 7, walima kalo 8 nōgon ke bagangen na. N'o banna, baganw be bila, tuma min na ni sanji ye nali damine. K'a ta mekalo la, ka se zuluyekalo ma, bagan caman be tunun. An y'a kōlōsi ko bagansonw caman ye denmisenninw ye minnu be sanji 20 na, ka se sanji 27 ma. U b'u siginogonw ka baganw sojne, k'u feere baganfeerelaw ma. A kōlōsira fana koniwaati kelen insira, bagantigi caman be fulawta k'u bila baganw k'o, olu be taa ni baganw ye karata. U taato be taa ni bagan caman ye ka t'olu feere yen. I b'i ka bagan nini yan, i'to ye abada. Nin be se ye sojeli ye. Ne b'a nini bagangennaw fe, bagan werew mana tug'u ka baganw nofe, u kan'u feere cogo si la. U n'u taara cogo min na, u n'u ka segin ten. An b'a nini baganjulaw fana fe, n'u be bagan san yoro o yoro, u ka mog'o dōw ke seerew ye dugu kono. Mog'o o mog'o, n'i be bagan san, i k'a ko segeseg'e ni bagan sojelen te.

**Adama JARA
Fuladugu Mōrōmōrō**

Kōnōmuso ka minenw bēe man kan ka ni

Ne ye ko dō kōlōsi bi, a be san duuru bo. Folo, ni mog'o min dara muso kan ka t'a bila, musokoro damado, ani soden minnu be na kōnōmuso bilayoro la, minen dōw tun be d'olu ma. Nka o'ta la bi. Ni kōnōmuso be taa bila bi, mog'o o mog'o sen mana se yen, kōnōmuso ka minenw be ta ka d'olu bēe ma. Kōnōmuso dōw bilali te san fila dafa, minenkodese b'u soro; muso ka minen bēe be ni k'u ban pewu. N b'a nini mogow fe, u ka nin ko laje, k'a dabila. Baara jugu don min man ni hali dōonin.

**Siyaka Zan Kulubali
Cserebugu Falaje Kati.**

Nemogow k'a laje ka izini dōw sigi Belédugu kono

N'i y'a jatemine, izini kelen te Belédugu kono, k'a ta Kati fo Kolokani. A kera koori wurusi izini ye wo; walima izini suguya o suguya, a si te Belédugu kono.

Folo, tiga min tun be soro Belédugu kono, hali izini fila tun be se k'o baara san kelen kono, sabu dugu kelen tun be se ka tiuga toni kemesaba soro san kono. N'i ye Belédugu koori bēe fara nōgon kan, izini be se ka kalowoo, fo kalo wolowula k'a baara la, a te jo. N b'a nini goferenaman fe, a k'a laje ka izini dōw sigi Belédugu kono, sabu a n'a ka kan. Belédugu ka bon izintanya ma.

N'o bora yen, ka bo Kati-Darawuli la, kataa Falaje, o sira kōrō be se tinenen don. Samiye fe, ni sanjiba nana, ka kōfa, mobiliw te seka teme. Faamaw k'a laje ka feere nini o kōw labenni na.

**Seku Umaru Konare
Jifale, Jedugu-Torodo**

Sisēbana

Anwfeyan Jankara, sisēbana dodonna, min ye sisēw faga kojugu. Bana in togo ye konforo. Tine na bana in kera sababu ye ka mog'o caman bolo bo sisēko la pewu anw fe yan. O la, ne b'a nini sisēfurakelaw fe, u ka yaala ka na duguwla, ka sisēwfura ke, in'a fomisiw ta be ke cogo min na. N'o kera, o be diy'an ye kosebe sabu bana in ye faantanya juguya kosebe anw fe yan ninan.

Cemogo Jara Jankara Banko

Fade ka kan ka den lamo

Ne be kuma d e n w lamocogo kan. Kuma caman fōra denw lamocogo kan; nka ne ka miiri la, a da te baw la, a da be faw de la; sabu ce

Yaya Mariko be muso furu, muso te ce furu. N'o kuma ye tine ye, mun b'a jira ko fa be desse ka den mara? Mun nana ni lamokojuguya ye? Faw ka baara don.

N'i y'a jatemine, Bamako yan bi, ce caman be b'a ka so kabini fajiri; u seginni ye su tilance ye. U ben'a soro denw dalen don; u be bo fana ka soro denw ma wuli ka bo sunogo la. Yala, o tigi be se ka mara ke cogo di? Ba te se ka den mara cogo si la fo fa ka den kolon so kono.

Fa ka kan k'a jija denw ka wuli ka bo sunogo la, a nena. N'u te taa kalan na don min na, i b'u bila baara la, ka kangari d'uye, ko sann'i ka na, baara in ka ban. O de b'a ke ni den b'a dōn k'a be mara kono.

Yaya Mariko Kalabankoro Kati

An bēe ka dō ke

N'ant'a fe ka nimisa dijé kono, f'an ka do ke de ... !

Fenk'e de ka ni. Fenkebaliya man ni. An bēe be se ka dō ke yoro bēe, waati bēe, cogoya bēe la, fan bēe la.

Fenkeli de be mog'o nimisi wasa. Fennumanke be mog'o dawulatigya. Fennumanke be mog'o laadiriya. Fennumanke be mog'o kunnawolo.

Fennumanke be mog'o ke fasodennuman ye. Fennumanke ye fasobonogola wale dō ye.

Fennumanke ye nānaya dō ye. An bēe ka wuli ka dō ke walasa fenkebali be nēbo an ka fenkelon fe. An b'a dōn ko baara lankolon te dijé kono, mog'o lankokolon de ka ca bi dijé kono.

**Burama Sidibe Sirakoro C.A.R.
balikukalankaramogo
Kulukoro māra.**

Sunogobana dən kunbeni walew

Malidenw bəe b'a dən ko n'i ko sunogobana dən (n'o ye diməgo suguya dəye), i sunogobana, an'a bə baganw banani min kə. Nka, o na taa bəe, bamakōka caman t'a kalama k'u ni dən in gərelən don, nəgən na (Cənfala ni Baginda) ani ji minnu bə woyo ka bəkulula, ka Bamako cəcika taa ba la. Maliden joli b'a kalama ko diməgo ninnu ka ca Segu, Sikaso, Kulukoro, ani Kayi maraw kono fə k'a dama təmə? Məgə caman b'a miiri ko sunogobana dənko ye ləwale fən ye, ka sər'an bə don minna i kobihakət'a la.

Taamasiyən də b'a jira ko məgəw te k'u janto diməgo in kasaaraw la. A bə bana minnu bila məgəw ni baganw na, bəe nəsinnen don olu furakəli ma, ka nıne ke dien yere ko. Diməgo in bə balo joli dərən de la. Dəw finnen don; dəw ka bilen. A janya b'a ta milimətərə 6 la ka se milimətərə 16 ma; a ka jan ni diməgo təw ye. A cinnida b'a ni fənənəma təw bə nəgən na. Musow ka bon ni cəw ye; a cəmanw de bə bana lase məgəw nibaganwma, sabu cəw de bə joli min kosebə.

Sunogobana diməgo ye suguya saba ye, minnu bə kungobaw kono, ani minnu bə kungomisenw na, animinnu bə jidaw la.

A suguya saba bəe bə Mali kono, sanko Sikaso (kəmesarada la, o yərə bəe falen don a la) ani Kayi (kəmesarada la, a b'o yərə 76 hake la), ani Kulukoro (kəmesarada la, o ta ye 60 ye), ani Segu (kəmesarada la o ta ye 44 ye). A bə sərə San dugu kərəfəla fana la.

Min yere ye ko juguman ye, diməgo in ka ca sənəkəyərə ni baganmarayərə

numanw de la kosebə. A bə san damadəbə, a jirala kowarimin bə don baganw furakəli sira fə, o bə se sefawari miliyon 200 ma, san kelen kono; o kəra sababu ye, kəmesarada la, ka baganw ka furaw feerebagaw ka jagokun yiriwa ni 50 hake ye. A jirala fana ko dən in bə tıñəni min don jamana kono, a bə sefawari miliyon 800 bə, sənə ni baganmara fanfela la. Setə sənəkəlaw ye ka dənw kələ. Nka wajibi don u k'u ka baganw fura ke sanga ni waati bəe lajəlen na, kərenkərennenya la sarimisiw ni misidenbatigw. An bə don minna i ko bi, sənə te se ka wasake ni sarimisiw t'i bolo. A wajibiyalen don diməgo in ka kələ k'a ban pewu ka bə Sikaso mara kono, sabu yen ye. Koori sərçəyərəba ye, min nafa bə se jamana ma. A jirala ko koorisənəyərə bəe falen don diməgo in na. A kələlə yere bə se balofən wma.

Dən in te Mali dərən na. Farafinna baametərekəne miliyon 10 bəe ye diməgo in ye, o bə ben jamana 37 ma, k'a damine Senegali la ka se Afiriki di Sidi ma. Jamana nəməgəw ka nəgənkunben 36 nan senfə Lome, san 2000 zuluyekalo tile 10 ka s'a tile 12 ma, min kəra farafinna tənba «OUA» hukumu kono, u y'a nini jamanaw fə ko feerəw ka nini ka sunogobana diməgo in kələ ka bə jamanaw kono teliya la. «OUA» səbenkow nəməgə Salimu Amədi Salimu tun yebaarabolo do sigi sen kan dən in kələlə kama; o walew ka kan ka damine ninan əkutoburukalo la.

Moriba Kulubali
Badama Dukure

Zuluyekalo tile 11 ye dīne kənəməgəw ka don kərenkərennen ye

An bə don minna i ko bi hadamaden miliyari 6,1 bə dugukolo kan. San o san hadamaden miliyon 77 bə fara dīne kənəməgəw kan.

Dīne kənəməgəw hake bə se miliyari 9 ma san 2050. Faantan jamanaw kono, sənni san 2025 cə, kəmesarada la hadamaden bə caya ni 98 hake ye. An bə don minna i ko bi, Azi jamana kan, den 2,6 bə muso kelen-kelen bəe bolo; san 50 təmənen in na, den 5,9 tun bə sərə muso kelen-kelen bolo; denwolo dəgoyara kosebə farafinjamana tilebinyanfan na; a bərə 6,5 la san 1950 k'a ke 5,5 ye bi. Dīne kənəməgə kelen-kelen bəe bə se k'a jigi da san 66 kan a ka nənamaya kono. O ka ca ni san 50 təmənenw ta ye siyə 20.

Badama Dukure

Dən bə na ni sunogobana ye cogo min na.

Dən in bə ye tile fə ka caya; a bə balo hadamadenw ni baganw joli la. A bə daga badafela la, məgəw tigeçərə ni baganw minyərə la; n'a fara joli la, a b'a dogo furatu la. Tubaw ka d'a ye kosebə.

Tilema fə, u bə basigituw la, jiboliyərə la, ani cəncənkuluw ni badawolow la, ani jisigiyərə. Ni samiye sera, u bə sərçəfan bəe fə, k'a sababu ke sumaya ye.

Banakisəw te sərə sunogobana diməgəw bəe fə. Bana ninnu bə sərə banakisə cayali hake də de fə. Ni diməgo y'i cin, i fari yərə də bə kuru; o kuru bə tile damado ke; o kuru de bə banakisə jənsən joli la, ka bana bil'i la.

Ni banakisə məennə joli la, u bə bana bila fari bəe la, k'i ka keneya laafu. Nimafən minnubəfarisogonafa, banakisə in b'olu bəe faga, fə banabaatə dəw ni bə t'a la.

Jolisun minnu bə kunkoloso la, banakisəb'olu bəe faga. Ode kama, i n'a fo dəgətərə Sadu Mayiga y'a jira cogo minna, fura te yen min bə bana in kənben. Bana in bə məen hadamaden na kosebə. Sunəgo banbalı ni jolita de b'a jira ko bana in bə farisogə la.

Farisogə furakəli bə se ka baganw tənba bana in ma. Nka, o warı ka ca kosebə; litiri kelen sənəgo bə se sefawari 7.000 ma. Jan minnu bə da dənw nə, walasa u kana se ka hadamaden kin, tilema fə, olu məennənba ye kalo 3 walima kalo 4 ye; samiye fə u te təmə kalo 2 kan. Ni dən ninnu; ni diməgo suguya dəw don, n'u magara janw na, ubə sa; nka janw te fosi ke hadamaden na.

Minnu ye jan in d'u ka sow kono, olu b'a sidən, u ye diməgo caman suw ye.

Moriba Kulubali
Badama Dukure

Ganbi : Dorogutalaw ka Alijine

Ganbi faaba n'o ye Banjuli ye, o kin jamamayoroba do n'o ye Latirikunda Gerimani ye, Kabini dononkoró kanjé foló, yen be fa mógo la i ko dakóno ninw. Funankéninw n'u kun naamulen min be wele ko «ARASITA», olu be taakasegin na fan bëe. Dónkili min be sanga la n'a dabaga foló ye Bobu MARILEYI ye, n'o tógo ko «EREGE», o dörón de be fo Banjuli kin in kóno. Kunnaamulentigi minnu be wele ko «ARASITAMANIW», olu be tile ban dorogumin na Latirikunda Gerimani bólénw ni nögón ce, k'a damine «Zuwénw» na fo ka na se «Yanba» ni «Nkandiya» ni «Yiri» ma.

Yanba melekelenw i ko sigareti o jenseñnen dontabalininw kan fanbëe. Aden kelen songo ye sefawari dörôme 20ye. Mögafagan bin in be bëe lajšen sago la Ganbi yoro in na hali melekéninw. A jirala ko Ganbi denmisén minnu be dörugu ta dan fo haké la.

Denmisénw b'u ka «zuwen» min hali lakoliso da ja f'u be to ka musokorobaw dakorobó, sanko minnu be jomí ni furufuru feére u ma. N'u nininkara k'u te siran ka dörugu siramjón min lakoliso kerefe, u ka jaabi te dowerc ye k'u be siran jor ne. Ajirala kobaara wére fosi te lakolidénw somogow la bi Ganbi n'u denw kólosili te du kóno kalankébaliya waatiw la. Kabini Arasitaw ye. «Zuwén» ni «Yanba» ni «Nkandiya» minni damine nbeeda kan. Banjulin à kerefelaw kera.

Zamayiki jamana dugu nögónnaw ye. Beë b'i ka dörugu ta i sago la, mógo si mógo te mógo si la, Pa Jufu ka foli la, n'o ye forobabaarakela koro lasigten dë ye. Sangi Piyeri GOMEZI, n'o ye sukarojimafenfeerela ye, o y'o kuma són ji la, bawo dörogutalaw binn'ale kan si ne caman; Nu Tówuni kin kóno. Arasita funankénin do, min si ye san 20ye, n'a tógo ko OMARU, o ko Ganbi denmisénw ka döroguta ju ye baarantanya ye; o y'a soro a yere be k'a ka «zuwen» sisi fili fine fe.

A jirala ko Ganbi denmisén ninnu bëe

haminanko ye farajemuso dòw ka jarabi ula, dunanwka di minnu ye. N'u sera ka furu soro o kóno, o be yamaruyasseben nögøy'u bolo ka taa Erépu ani Ameriki. O de kama u be su bëe ban dörögumin ni dónkeyorow ni nögón ce, o farajemusow ninini na. Jama bëe lajelen da benn'a kan ko nin ko in kolokolobagaw ye politikimogow ni dörögufeerelaw ye. Mögo dò yere y'a sementiya ko denmisén ninnu be fen o fen ke, mögokorobaw de b'u su ká k'a kan. O balikuw te dowerc ye dörögufeerelaw kó, minnu be funankéninw bila dantémé wafew la. Odörögufeerelaw fana jigilamogow be fangaso mógo cemá.

A jirala ko jamana nemogow dòw yere be watejugukela ninnu kókóz. O de kóson u mana min ke, Ala y'o ke. Mögo ka foli lajama te siga kise kefen dòn fangatigilamogow minnu na, olu de be ninnu deme u ka baarajuguw la.

A ma mæen foló, Banjuli magobatigi lakodonnerba dò, n'o ye Ndéné FAALI ye, o minera ni dörugu binnama kalo 46 y'a ka mobili kóno, dörugu min be wele ko «kanabis». U y'a bila san 5-kaso la. A koketogon n'o ye partii min be fanga la Ganbi, o dépitè dò ye, n'a tógo ko Musa SOSO, o y'i diya bø a ka dörogunafololan kókan jamana yaatali ye. Ko sababu ke ko depiteya sutara b'a kan, nka tege darofana kan, bawo jalakibin' a kan k'a ka sefawari miliyón 1.9 min sara ni alaman ye, o ma soro a kun.

Kanifin meri, n'o ye koloneli Abuduli KÓNTE ye, o ko Ganbi kéra sisán «mafia» yoro de yedöröguko la Afiriki tilébiyanfan mara kóno. Dörugu temesiraba de ye Ganbi ye. Kanifin meri a jira ko dörögukilobaa yirika de be Temé Ganbi fe tile o tile. Mögo minnu lakodonner don kosebe dörögufere n'a yurugu-yurugu la, o yenizeriyakaw ye, minnu be farafinna ni farajela jamana bëe ceci fo Ameriki ni dörugu suguya bëe ye.

A jirala ko kósa in na Ganbi polisiw ye nizeriyaka dò minne Banjuli

pankurunjiginyoro ni «Eroyini» kilo 40 ye. Nizeriyaka in min tógo ko OKISHUKU ye sefawari miliyon 1 sara, walasa u k'a labila. A bilalen kó, a bolila ka taa anglejamana faaba kóno, n'o ye Londuru ye.

Ganbi polisiso kuntigiba Sankun BAJE ka foli la, polisiw be k'u seko damajira ke dörögufeerelaw n'a minbagaw mineni na, nka fangaso yere de b'u ka baara geléy'u bolo. Sariya y'a fo ko dörögufeerela walidöröguminna ka kan k'a ta a tége ma, i ko bokela mineni a bo kunna, k'a soro ni polisiw ser'a min ma, otigilamogob'a fisaya ka «zuwen» tasumama kunun n'a mineni y'a da la. Fangaso k'a ye do fara döröguko keléli kan, k'a feereli jekulu caman jereke. A jirala fana kódunan minnu bëna yaala Ganbi kóno, olu joyoroba be döröguko juguyali la. Ganbi kéra sisán yeresagoké jamana de ye. Kosa in na dijne nemogow y'a nini jamanakuntigi Yaya JAME fe, shariya ka bolo dörögutalaw n'a feerebagaw kan.

SYFIA

Basiriki TURE

San 2002 KUPU-DI-MONDI

Djne ntolatankow nénabé jekulu, n'o ye «FIFA» ye, san 4 o san 4, o be djne ntolatan jamanabaw ka janawkatunben dòw labenjamana dékón, Kontolacitogoda ko KUPU-DI-MONDI. Djne tónkun naani ntolatan jamanabaw, k'a damine Eropoula, ka temé Amerikini Azini Afiriki fe fo k'a na se Ositarali jamanawma, minnu beebaloritanna farinw de be nögón soro KUPU-DI-MONDI janjo la.

Faransi bëlen kó yen, san 2002 KUPU-DI-MONDI bëna tanjamana fila de kóno nögónfe, n'o ye Zapon ni Kore - Di - Sidi jamanaw ye.

Jamana minnu benataa Afiriki joyorfa Kenew kan, djne janaw ka kùnberw, oye kamerunini Senegali ni Tinizini Afiriki - Di - Sidi ni Nizeriya ye.

Afiriki bëe ka dugawu b'u ye. Ala k'u deme farafinw daradiyali la ka t'a fe djne ntolatan kenew kan.

Basiriki TURE

«CAN 2002» : Peresidan Alifa ko ni kami b'a nemogoo ton file, o tuma ale ye KUPUDAFIRIKI sira mine malidenw ne

San 2001, utikalo tile 10, Mali peresidan Alifa Umaru KONARE ye ciyakédaw ni mogow bee lajelen bisimila Kuluba, minnu sen be san 2002, KUPUDAFIRIKI labenni baarawla, n'ontolatankunbenw bëna ke Mali la k'a damine san 2001 zanwiyekalo tile 19 na, ka t'a bila fewuruyekalo tile 10 na.

Jamanakuntigi tun lamininen don n'a ka goferenaman kuntigi Mande SIDIBE n'a ka minisiriw dafalen ye ani KUPUDAFIRIKI kojenabò jekulu «COCAN» mogow ani kunbenw ka kan ka ke mara minnu kono, n'o ye Bamako, Sikaso, Segu, Kayiani Moti ye, olu nemogow, ka fara o duguw mériw ni Mali waribonw ka ciden yamarualenw ni mogoyeleke werew kan, minnujoyoroka bon Afirikitulonba in labenni na.

Kunben in tun ye hakililafalen ni njogonbilasirabaroye KUPUDAFIRIKI labenni baaraw lahalaya kan.

Peresidan Alifa Umaru KONARE m'a kono kuma bila daga girin da la. A ko an file yoro min na, girinkajo ni naganaga niboli-bolimin wajibiyalen don san 2002 KUPUDAFIRIKI baaraw la, ale ne t'o la jekulu keréenkérénenw ni funankéninw ni musow ni kunnafonidilaw yoro. A ko bee sigilen don i ko fen te sen na, k'i bolo fila d'u sen kan, k'a soro an ni «CAN» 2002 to te kalo 6 numan bo. Peresidan Alifa n'a ka mogowelelenw ye lere duuru jijalen de ke KUPUDAFIRIKI labenni kunkun n'a nejen tomoni na. U y'a laje sira bee kan, Mali be se cogo min na ka kunkorota soro tulonba in na.

Maraw nemogow y'a jira kené in kan ko nafoloko be ka magobatigi caman bali k'u ka baara daminenenw lase, i n'a foltolisow ni dunanjiginso werew joli.

Magobatigw yere ka foli la bankiw de te ka danaya d'u kan juruko la, o de be ka sumaya don-u ka baaraw la. Nka banki ka cidenw ye kuma ta k'a jira lajekelaw la ko magobatigi caman be yen, minnu ma jigidalan seben nejamaw laben ka d'uma; otéménen

ko dòw fana be yen bankiw ka juru kòrow b'olu la u sigiyoro kelen in na, minnu ka kewale y'a sementiya k'o juruw yere sarali se kise kelen t'u ye. Walasa k'u fara ka bo njogon na, peresidan Alifa ko sisani magobatigi minnu mago bëna se warima, ka u ka baara tow lase, u kelen-kelen bee ka sebenw bëna laje ji nemajolen na, walasa ka jigidalan soro joona, minnu be se ka bankiw yamaruya ka juru don mogow la, a sarali se be minnu ye.

Peresidan da sera fen caman werew ma san 2002 KUPUDAFIRIKI labenni kadara kono, i n'a fo ntolatan kuluw sugandili setanburukalo tile 8 Bamako ani farafinna tulonba in dayelenni n'a datuguli gintanw kécogo ka fara ntolantanw laseliw kan arajosow ni teliwisonw na ani dunanw ka baloko ni siyoroko fo ka s'u furakeli walew ma. A ma nogo to duguw beseywa walew tiimeli konuman na, min ye Afiriki ntolatanko jekulu «CAF» haminankoba ye. Peresidan ye jama hakili lajigin Amilikari KABARALI togola kupuko la, min ka kan ka tan Mali kono san 2001, nowanburukalo nata. Hali Mali farikolojenajelaw labenni kalanso joliko min ye siniko ye, peresidan ye do fo nin bee kan. Min ye lakanani ye ntolatanyorow la, «COCAN» kuntigi k'olu ni minisiriso min ka baara jesinnen don o ma, o y'olu kunko ye. Balontannaw dagayorow ni lotolisow ni dugukononaw lakanani be mogow ka

bolo kan, minnu ka baarakoro y'o ye. Peresidan Alifa Umaru KONARE y'a jini Mali lakanani Minisiri Zenerali Cekura DUNBIYA feaka k'a ka feere bee dötigé a ka baara waleyali siratige la, hali n'o te ne wele bilali ko an

siginogon jamana dòw ma, a k'o ke. A k'otemaloyakoye ann'a terijamanaw ce, u ka n'an deme taransipori ni siyoroko ni baloko sira kan, bawo KUPUDAFIRIKI ye Farafinna bee de kunko ye.

Peresidan Alifa Umaru KONARE k'a bëna «CAN 2002» janjo damine ni KUPU DI MALI kunben laban ye kulukoro san 2001, utikalo tile 26. A ko «CAN 2002» finé ka kan ka se Mali tonkun naani bee la. O de koso, san 2001, setanburukalo tile 22, Mali ka yereta gintanw bëna taa ke Kidali. Sordasiw ka sanyelemaseli min be ke zanwiyekalo tile 20, o san 2002 neñajew bëna ke Gavo. Min ye Tumutuye, Malika hereñibentasuma min dadonna yen ka teme, o sanyelemakunbentulonwbenakeyen tuguni san 2002, mariskalo tile 27 nata. Peresidan ko n'Ala sonna, a yere bëna nin neñajew bee nemogoya ke. Mali jamanakuntigi y'a jira malidenw na ko n'a y'a soro an ka nsana min b'a foko «Kamib'a nemogoo ton de file», n'o ye tine ye, o tuma ale ye Mali KUPUDAFIRIKI sira mine u ne, min ka kan ka damine san 2002, zanwiyekalo tile 19 ka t'a laban fewuruyekalo tile 10 na.

Alifa ka kewalew y'a jira bee la ko «CAN 2002» t'a bolo manamanako ye, w'a t'a fe fana maliden si ka to ko a baaraw la, bawo ni fadenw y'i dan tulon na, u b'i dan sebe fana na.

**Modibo Naman TARAWELE
Basiriki TURE**

Seware be ka ceue

Motikaw tun be ka wale min kōc kabini tumajan, n'o ye Moti pankurunkene baaraw damineni ye, o kera minenkow, lamini lamini labenni, sigidaw ani dugubaw kōnew minisiri Sumayila SISE fe, karidon, san 2001 zuluyekalo tile 8. Minisiri ni Sori Ibarahima Makangile tun be nōfō, n'ale ye san 2002 ntolatanba kōnew nōmogoba ye (COCAN). A jirala ko Moti pankurunjiginkene ni Nōro ta bēe be je ka ke baaraba kelen ye. Baaraw musakaw be ben sefawari miliyari 5 ma. Moti ta musakaw be ben sefawari miliyari 4 ni miliyon 400 ma. kemesarada la larabuw ka banki min nesinnen don sōw yiriwali ma farafinna, o b'a jo ni 80 ye; Mali gofrenaman b'a jo ni 20 ye.

Motipankurunjiginkene be dīne seleke naani taw ladēge; a janya ye metere 2.500 ye; a fiye ye metere 30 ye, a kerefelaw be ben metere 6 ni kō ma. Laben minnu bēna k'a la, olu b'a jira ko pankurunw be se ka jigin a kan sanga ni waati bēe lajelen na. A bēna ke sababu ye ka Bamako pankurunjiginkeneba deme, ani Burukina dugubaw taw i n'a fo Bobo Julaso ni Wagadugu.

Baaraw latemēnen don «KOLA» ciyakedaba ma; u ka kan ka ban kalo 12 kono.

Nka, k'a sababu ke san 2002 ntolatanba ye, ciyakedaba in sonna Malika lajiniwma, ka baaraw lateliya, walasa pankurunw ka jiginni be se ka damin'akan ninan desanburukalo tile 31. A jirala fana ko Moti pankurunjiginkene te datugu baaraw waati la, nka pankurunbaw te se ka jigin yen fo don kofolen in ka se. A kōlsira konibaaraw banna Motibēna cene kosebe; sanko nin mana fara san 2002 ntolatanba labenw kan, dugu ka dugubaya be sabati, sira bēe fe.

Minisiri Sumayila SISE y'a jira ko Moti dilanni n'a ceue baaraw be ka b'u sira fe. Owalew cōwéba sabu a te mēn farafinna ntolatan kōwo wékulu (CAF) ka

segēsēgēkēlaw be na Mali la. Hali ni ntolatanko in te, nin baaraw be Moti sankorota sōro ni fantanya kēlē siratigewla. Nin wale fila ka kan k'a to motikaw k'u nesin baaraw ma kosebe. Pankurunjiginkene damineni baaraw kera mara nōmogōwena, n'o ye Basidi Kulubali ye, ka fara seriwusiw nōmogōwkan, ani meribaarakelawni Moti depite dōw.

An be don min na i ko bi, motikaw nesinnen don siraba dilanni ma, min be bēmara dagayorōla ka taa fo Tayikiri ntolatankeneba la. O baaraw be ke poroze fe min be boli dugubaw dilanni ni maraseginso kōnew kan, n'u k'a ma ko «PDUD». Sann'u ka nin baaraw ke, minisiri n'a nōfē jama taar'u nēda Tayikiri ntolatankeneba ni degelikene fila kan, ani yōro min tōgo dalen don san 2002 ntolatanba la, n'o ye «Kanibugufiyew» ye. U taar'u nēda yōro damadōw kan minnu be ka dilan dugubaw dilanni ni maraseginso sabatili poroze (PDUD) fe, i n'a fo Togeli digi, ani mobilijoyōro min be «BCEAO» kerefe, ani Seware mobilijoyōro kura, ka fara digi kan min ka kan ka Seware lakana.

Adama Jumide
Badama Dukure

TULON

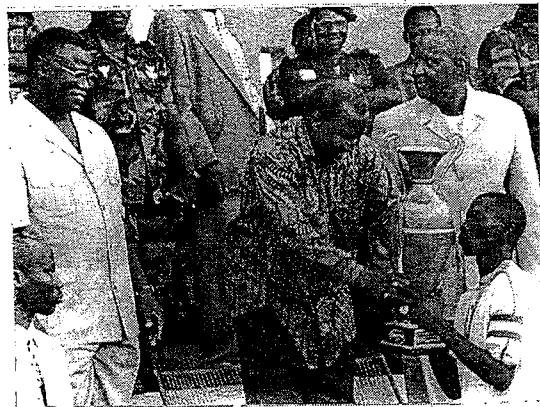
Nin desen fila dilanbaga y'a dab'a kama ka fili 10 k'u la. A'y'olu nini.

JABBI

1) - Bu telli sigilien don fen min kān. 2) - Kandun min be kān na. 3) - Terre-terre minnu be telantre kān. 4) - Filidri kelen min be muso ka duoloki kān. 5) - Kudu min be bololā. 6) - Werew la kelen. 7) - Baradra. 8) - Jiri min be fo nēfe. 9) - Npogotiglinin jekankonsi. 10) - ja min be kamankun kān.

Esitadi Maliyen ye "KUPUDIMALI" yalon

Karidon, san 2001, utikalo tile 26, Mali balontan tonw ka san janakunben kera Kulukoropresidan Alifa Umaru KONARE ka nemogoya kono.

San 200-2001, ekipu nana fila minnu ye katabaanani wuli okera Esitadi Maliyen ni Kati Mamayira ye.

Hakilijigin na, nin y'a siye 10 ni ko ye, Esitadi Maliyen y'a wasa don Faso togo la kupu la, min be wele ko "KUPUDIMALI". Min ye Mamayira ye, olu ye kura ye KUPUDIMALI janamine kene kan.

Kulukorokaw famana min jogon jamalaje ma, bawo dugu farikolojenajeyoro fara i

ko dakonjinw. Junanjew n'o ye Esitadi majamu togo ye, olu nana ni dusu min ye Kulukor, o ye san labanni ye k'a sorou ma gosi jinan. Katikaw fana dusu laminen nana Kulukor, k'u b'a fe k'a jira malidenw na, ko bee te se KUPUDIMALI "finali" kene kan. Bamananw ka fo la, ni cew ma bo, sebaga te don. Lahasara waati, ntola jaratigebaga KANUTE ye file fiyeka yamaruya di disibaw ma, u ka jogon dama don. Tige yere la, balon damine ganna ton fila bee bolo, Ala ni dusumintun b'u bee la. U ye jogon fisifasa, ka jogon torko-torko. nka an ka mogokorobaw b'a

fo cogo min na ko ngonkor de be tigaworo cogo don, Esitadi ni Mamayira ta ker'ye. Esitadi ye Mamayira funankeninw minc k'u fije bo miniti 30 kono, o ko ka don u ka jo kono, i k'u momuso ka ganforo. Esitadi ni Mali nankamaden min togo ko Madu KANTE, sanni balontan kunfolo ka ban, ale kelen ye Mamayira ka celu yaara siye 3 kunben sanga 45 folo kuntaala kono. Segennabu kofe, Sungalo JAKITE, n'ale fana b'a jeniyoro fin bi Esitadi ni Mali farikolojenajeyoro bee la, ale ye Mamayira tonin lasen'u ka jo lamagali ye siye 2.

Basirki TURE

«Pariziyeni» ka cene ni sara n'a kunkorota

Cene kene kan jinan Asitan Kante sugandira. Asugandira san 2001 utikalo tile 4, n'o benna sibiridom ma, «pale de Kongere» la, arajomali baarakelaw ka laadala jenajie senfe. Asitan Kante si

Ture ye; o ye kuru 251 soro.

Tegere minnu fura ka jaabi folenw kunbe Sheki Hamala Ture fe, olu b'a jira ko sugandilikelaw ni jama bee lajelen benna kelen kan; ko sosoli ma y'a la ! A kera i

n'a fo salon ta, Bibata Sise sugandira min senfe. Nin b'a jira ko Asitan Kante be se ka se soro. «CEDEAO» fana ka sugandili kene kan.

Jinan npogotiginin sugandilen folo ye sefawari 1.040.000 soro, ani ladiyalifen caman minnu dira demelikelaw fe. A ye Asitu Koku Isimayeli fana ka walan soro. Dankan folo ye sefawari 120.000 soro; dankan filanan ye 6.000 soro. Mogo segin were minnu tun be

sugandili laban kene kan, Mariyamu Tarawele, kabu Kulukor, Aminata Si ka bu Kayi, Wordkiya Tarawele ka bu Segu, Salimata Tera ka bu Sikaso, Ayisha Ba, Faransuazi Kone, Fatumata Bintu Tarawele ani Araki Njayi ka bu Bamako, olu kelen-kelen bee ye sefawari 5.000 soro.

Jenajesankorotara Nahawa, Abudulayi

Jabate ani Ami Koyita n'u ka foliokuluw fe. Fazifola «Jimipakarasi» fana tun bekene kan, ani arajomali folikelaw. Ajirala ko siye in na fana, jenajes meena sen na kojugu, wa lakanabagaw fana desera. O koso, jaabiw be fo tuma min na, jama kera ka kene fa, fo ka kunnafonidilaw ka baara geleya u bolo.

Yusufu Dunbiya
Badama Dukure

"AMAP" kuntigi

Gawusu DARABO

Mali kanw kunnafonisbenw

baarada kuntigi

Nenze Samake

Kibaru

BP : 24 Telefon: 21-21-04

Kibaru Buguifiye Bozola

Bamako -Mali

Dilanbagaw ni sebenbagaw kuntigi

Basiriki Ture

Sebenbagaw kuntigi

Badama Dukure

Labugunyoro: Kibaru gafedilambaarada

Bolen Hake: 16 000

San 2001 sigidoolo file cemance la be sanji 18na; a kundama ye 1,75 mye; a girinya ye kilo 56 ye, a be kalan na cemancelakoli kalanso laban na Pari dafela la, faransi jamana kan. Sugandilikelaw ye kuru 266 d'a ma. Kabako min kera jinan sugandili la, o ye ko Asitan Kante dogomuso kera dankan filanan ye, ale ye kuru 250 ni doonin soro. Dankan filanan kera Lala